

**CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR
VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR
21 iulie 2026**

**Probă scrisă
CONSILIERE PSIHOPEDAGOGICĂ**

Varianta 1

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de patru ore.

SUBIECTUL I (30 de puncte)

Se dă următorul text:

Profesorul cu vocație știe că a fi preocupat de conștientizarea, supravegherea și îmbogățirea conduitei sale comunicative este o cerință elementară, mai ales pentru că nu tot ce intenționăm reușim să spunem, nu tot ce spunem se aude, nu tot ce se aude se și înțelege, se înțelege și ce nu spunem, iar ceea ce se înțelege nu depinde numai de noi ce devine. În acest context, funcția deținută de profesorul consilier – care își păstrează în esență rolul de resursă la întrebările elevilor în legătură cu lumea – este benefic să se exercite într-un proces didactic de tip eveniment, la care să participe toți elevii, să ajute la formarea deprinderilor individuale și simțului responsabilității, să le permită elevilor dezvoltarea capacității de a anticipa schimbările din jur și de a se adapta la ele.

Realizați, în aproximativ patru pagini, o prezentare a rolului profesorului consilier școlar în dezvoltarea abilităților de comunicare la elevi.

Punctajul se acordă pentru respectarea următoarelor repere:

a. formularea ideii principale a textului dat;	1 punct
b. precizarea a două abilități ale profesorului consilier școlar;	2 puncte
c. evidențierea modului în care abilitățile precizate la subpunctul b. facilitează comunicarea eficientă cu beneficiarii în procesul de consiliere psihopedagogică;	2 puncte
d. exemplificarea a patru situații care se constituie în bariere ale comunicării eficiente;	8 puncte
e. descrierea a două modalități de optimizare a comunicării;	4 puncte
f. menționarea a două efecte pozitive și a două efecte negative ale conflictelor în mediul școlar;	4 puncte
g. explicarea conceptului de comunicare asertivă;	2 puncte
h. precizarea rolului pe care îl are comportamentul colaborativ în prevenirea conflictelor;	1 punct
i. formularea a două principii ale managementului conflictelor;	2 puncte
j. argumentarea importanței cunoașterii și aplicării de către profesorul consilier școlar a principiilor managementului conflictelor în realizarea și menținerea unui climat școlar pozitiv;	3 puncte
k. respectarea numărului de pagini precizat.	1 punct

SUBIECTUL al II-lea (30 de puncte)

Modalitatea cea mai puțin costisitoare și cea mai umană de a proteja și de a spori sănătatea fizică și psihică a oamenilor este prevenirea apariției unor disfuncționalități, tulburări sau boli. Consilierea psihopedagogică are un rol proactiv, încercând să pregătească copiii și tinerii să știe cum să procedeze în diverse situații de viață, previzibile sau nu, și cum să-și gestioneze adecvat emoțiile pentru a face față cu succes unor solicitări variate.

A. Menționați două obiective ale procesului de consiliere psihopedagogică.	2 puncte
B. Enumerați trei factori de protecție, respectiv trei factori de risc care influențează dezvoltarea personalității copiilor și a adolescenților.	6 puncte

- C. Argumentați necesitatea cunoașterii factorilor de risc, enumerați la subpunctul B., de către profesorul consilier școlar în demersul de elaborare a unui program de consiliere care vizează managementul comportamentelor și situațiilor de risc. **3 puncte**
- D. Exemplificați trei mecanisme de autocontrol individual al emoțiilor. **6 puncte**
- E. Descrieți două modalități de desfășurare a activităților cu elevii în scopul realizării unui management eficient al stresului. **4 puncte**
- F. Redactați un text coerent, semnificativ științific, de 10 rânduri, în care să prezentați relația dintre reziliență și managementul stresului. **4 puncte**
- G. a) Precizați semnificația termenului *alexitimie*. **2 puncte**
b) Descrieți succint trei etape ale unui plan de intervenție specific activității de consiliere individuală elaborat pentru un elev alexitimic. **3 puncte**
- Notă:** În exemple nu se va menționa niciun element care poate conduce la identificarea de unități de învățământ/areal geografic sau de persoane.

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

Următoarea secvență face parte din programa de *Consiliere și dezvoltare personală* pentru clasa a VIII-a:

Competențe specifice	Conținuturi
2.2. Negocierea conflictelor prin diferite tehnici de comunicare	Conflictelor: caracteristici, surse, modalități de prevenire. Stilurile de negociere a conflictelor sau de abordare constructivă prin aplicarea tehnicilor simple de comunicare

Realizați un demers didactic pentru dezvoltarea competenței specifice 2.2. din secvența dată utilizând *studiul de caz*, ca metodă didactică interactivă, prin:

- a. explicarea metodei didactice; **5 puncte**
- b. prezentarea a trei etape ale aplicării metodei didactice a *studiului de caz*; **6 puncte**
- c. specificarea a două cerințe didactice în utilizarea metodei didactice a *studiului de caz*; **6 puncte**
- d. menționarea unei activități de învățare adecvate pentru dezvoltarea competenței specifice date; **3 puncte**
- e. precizarea resurselor (de timp, de loc, material didactic, forme de organizare a clasei) utilizate în activitatea de învățare menționată la subpunctul d.; **4 puncte**
- f. exemplificarea modului de dezvoltare a competenței specifice date, utilizând metoda didactică a *studiului de caz*, prin activitatea de învățare menționată la subpunctul d. **6 puncte**

**CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR
VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR**

21 iulie 2026

Probă scrisă

**CONSILIERE PSIHOPEDAGOGICĂ
BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE**

Varianta 1

- Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem. Nu se acordă fracțiuni de punct.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total acordat pentru lucrare.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

- a. formularea ideii principale a textului dat (de exemplu: profesorul consilier își păstrează rolul de resursă pentru întrebările adresate de către elevi în legătură cu lumea, rol benefic în organizarea unui demers didactic de tip eveniment, la care să participe toți elevii, contribuind la formarea deprinderilor individuale și simțului responsabilității); **1 punct**
- b. câte 1 punct pentru precizarea oricăror două abilități ale profesorului consilier școlar (de exemplu: ascultarea activă; adresarea întrebărilor); **2x1p=2 puncte**
- c. câte 1 punct pentru evidențierea oricărui mod cerut la subpunctul b. (de exemplu: *ascultarea activă* - facilitează înțelegerea mesajului și manifestarea interesului față de gândurile și sentimentele interlocutorului; *adresarea întrebărilor* – facilitează clarificarea unor informații și explorarea alternativelor) **2x1p=2 puncte**
- d. câte 2 puncte pentru exemplificarea oricăror patru situații care se constituie în bariere ale comunicării eficiente (de exemplu: *critica și judecarea* – evaluare negativă în sensul de a fi de acord sau de a nu fi de acord cu părerile interlocutorului; *etichetarea* – folosirea unor stereotipuri pentru a caracteriza o persoană; *abaterea și evitarea* – presupune schimbarea cursului discuției de la preocupările interlocutorului; lipsa contactului vizual – privirea consilierului nu este îndreptată în timpul comunicării către interlocutor); **4x2p=8 puncte**
Notă: În situația în care candidatul doar enumeră cele patru situații cerute, fără să le exemplifice, se acordă câte 1 punct.
- e. câte 2 puncte pentru descrierea oricăror două modalități de optimizare a comunicării (de exemplu: *comunicarea evaluativă* - cel mai frecvent mod de a provoca o reacție defensivă; *comunicarea descriptivă* - cea mai eficientă modalitate de prevenire a reacțiilor defensive și a blocării comunicării); **2x2p=4 puncte**
Notă: În situația în care candidatul doar enumeră cele două modalități cerute, fără să le descrie, se acordă câte 1 punct.
- f. câte 1 punct pentru menționarea oricăror două efecte pozitive și a oricăror două efecte negative ale conflictelor în mediul școlar (de exemplu: *pozitive* - creșterea coeziunii grupului; dezvoltarea abilităților de adaptare; *negative* – diminuarea stimei de sine; scăderea implicării în activitate) **(2x1p)+(2x1p)=4 puncte**
- g. explicarea conceptului de comunicare asertivă (de exemplu: comunicare directă, deschisă și onestă, care favorizează formarea încrederii în noi și câștigarea respectului prietenilor și colegilor, concomitent cu exprimarea emoțiilor și a gândurilor într-un mod în care ne satisfacem nevoile și dorințele, fără a le deranja pe cele ale interlocutorului); **2 puncte**
- h. precizarea rolului pe care îl are comportamentul colaborativ în prevenirea conflictelor (de exemplu: creșterea coeziunii grupului poate conduce la diminuarea conflictelor etc.); **1 punct**
- i. câte 1 punct pentru formularea oricăror două principii ale managementului conflictelor (de exemplu: focalizarea pe problemă; utilizarea comunicării asertive pe perioada conflictului); **2x1p=2 puncte**
- j. argumentarea importanței cunoașterii și aplicării de către profesorul consilier școlar a principiilor managementului conflictelor în realizarea și menținerea unui climat școlar pozitiv (de exemplu: focalizarea pe problemă – descrierea situației evitând generalizarea pripită, etichetarea interlocutorului; utilizarea comunicării asertive pe perioada conflictului – adaptare eficientă la situația conflictuală în sensul transmiterii emoțiilor și convingerilor personale, fără a critica opiniile celorlalți); **3 puncte**
- k. respectarea numărului de pagini precizat (± o jumătate de pagină). **1 punct**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

A. câte 1 punct pentru menționarea oricăror două obiective de consiliere psihopedagogică (de exemplu: *promovarea sănătății și a stării de bine; dezvoltarea personală*); 2x1p=2 puncte

B. - câte 1 punct pentru enumerarea oricăror trei factori de protecție (de exemplu: stimă de sine ridicată; sprijinul familiei; capacitate ridicată de rezolvare a problemelor); 3x1p=3 puncte

- câte 1 punct pentru enumerarea oricăror trei factori de risc (de exemplu: stimă de sine scăzută; neglijare din partea familiei; catastrofizare); 3x1p=3 puncte

C. argumentarea solicitată: argumentare adecvată – 3 puncte/argumentare superficială-1 punct; 3 puncte

D. - câte 1 punct pentru menționarea oricăror trei mecanisme de autocontrol individual al emoțiilor (de exemplu: dezvoltarea inteligenței emoționale; mecanism de coping adaptativ; raționalizarea); 3x1p=3 puncte

- câte 1 punct pentru exemplificarea fiecărui mecanism menționat (de exemplu: *dezvoltarea inteligenței emoționale* – recunoașterea propriilor emoții; *mechanism de coping adaptativ* – utilizarea umorului în reevaluarea situației; *raționalizarea* – formularea de justificări în vederea protejării imaginii de sine); 3x1p=3 puncte

E. câte 2 puncte pentru descrierea oricăror două modalități de desfășurare a activităților cu elevii în scopul realizării unui management eficient al stresului (de exemplu: *stabilirea priorităților* – reevaluarea activităților zilnice și identificarea activităților prioritare cu încadrarea acestora într-un interval de timp determinat; *evitarea procrastinării* – planificarea activităților identificate ca prioritare în perioade de maximă eficiență); 2x2p=4 puncte

F. - prezentarea relației cerute; 3 puncte

Notă: În situația în care candidatul doar explică termenii de *reziliență* și *managementul stresului* (de exemplu: *reziliența* – capacitatea de adaptare a persoanei de a funcționa optim în condiții de suprasolicitare; *managementul stresului* – strategii cognitive emoționale și comportamentale destinate reducerii, stăpânirii sau tolerării tensiunilor generate de situații percepute ca dificile), se acordă câte 1 punct.

- respectarea numărului de rânduri precizat; 1 punct

G. a) precizarea semnificației termenului dat (de exemplu: alexitimie – capacitatea scăzută sau incapacitatea unor persoane de a-și exprima verbal emoțiile); 2 puncte

b) câte 1 punct pentru descrierea succintă a fiecăreia dintre cele trei etape cerute (de exemplu: *definirea problemei* – stabilirea clară a dificultăților cu care se confruntă elevul; *descrierea problemei* – analiza funcțională a problemei din punct de vedere cognitiv, emoțional și comportamental; *formularea planului de intervenție* – conține obiective de lungă durată, obiective specifice, strategii de intervenție, activități specifice). 3x1p=3 puncte

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

a. explicarea metodei *studiului de caz*; 5 puncte

Notă: În situația în care candidatul doar precizează semnificația metodei (de exemplu: metodă de confruntare directă a participanților cu o situație reală, autentică, luată drept exemplu tipic, reprezentativ pentru un set de situații și evenimente problematice), fără să o explice, se acordă 2 puncte.

b. câte 2 puncte pentru prezentarea oricăror trei etape ale aplicării metodei didactice a *studiului de caz* (de exemplu: *prezentarea cadrului general în care s-a produs evenimentul și a cazului respectiv* - etapă în care prezentarea trebuie să fie cât mai clară, precisă și completă; *sesizarea nuanțelor cazului concomitent cu înțelegerea necesității rezolvării lui de către participanți* - se solicită informații suplimentare privitoare la modul de soluționare a cazului, precum surse bibliografice; *dezbaterea în grup a modurilor de soluționare a cazului* - analiza variantelor, fie mai întâi în grupuri mici (5-6 membri) și apoi în plen, fie direct în plen, fiecare își expune varianta propusă); 3x2p=6 puncte

c. câte 3 puncte pentru specificarea oricăror două cerințe didactice în utilizarea metodei *studiului de caz* (de exemplu, în *studiul de caz* să existe o situație care va fi analizată, situația aleasă trebuie să fie adecvată scopului didactic urmărit); 2x3p=6 puncte

d. menționarea oricărei activități de învățare adecvate pentru dezvoltarea competenței specifice date; 3 puncte

e. câte 1 punct pentru precizarea fiecăreia dintre cele patru resurse (de timp, de loc, material didactic, forme de organizare a clasei) utilizate pentru desfășurarea activității de învățare menționate la subpunctul d.; **4x1p=4 puncte**

f. exemplificarea cerută: exemplificarea adecvată a modului de dezvoltare a competenței specifice date, utilizând metoda *studiului de caz*, prin activitatea de învățare menționată la subpunctul d. – 6p/
exemplificarea unui demers didactic, dar care nu conduce la dezvoltarea competenței specifice date, nu utilizează metoda *studiului de caz* sau nu este realizat prin activitatea de învățare menționată la subpunctul d. – 2p. **6 puncte**